

Bayonne

Bayonne er en kommune i departementet [Pyrénées-Atlantiques](#) i Nouvelle-Aquitaine i det sydvestlige Frankrig.

I 1023 var Bayonne hovedstad i [Labourd](#), og i det tolvte århundrede strakte den sig mod og ud over [Nive](#), da den første bro over [Adour](#) blev bygget.

Efter ægteskabet mellem [Eleonora af Aquitaine](#) og [Henrik Plantagenet](#), greve af Anjou og Maine, hertug af Normandiet og fremtidig konge af England, fik byen militær og især kommerciel betydning takket være maritim handel med England.

Det blev adskilt fra viscountyet Labourd i 1177 af [Richard Løvehjerte](#).

Sidstnævnte bekræfter eller fastslår en række rettigheder eller friheder for katedralen såvel som for indbyggerne.

I 1451 blev byen indtaget af [den franske krone](#) ved [afslutningen af Hundredårskrigen](#).

Tabet af handel med englænderne og tilsmudsningen af floden, og derefter dens fortrængning mod nord, svækkede den.

[Saint-Esprit-distriktet](#) udviklede sig ikke desto mindre takket være ankomsten af en jødisk befolkning, der flygtede fra den [spanske inkvisition](#).

Bayonne skylder dette samfund sit ry inden for chokolade.

Adours løb blev ændret i 1578 under [ledelse af Louis de Foix](#), og floden genvandt sin tidligere munding og genoprettede havnen i Bayonne til den aktivitet, der var gået tabt i mere end hundrede år.

I det syttende århundrede blev byen befæstet af [Vauban](#), og i 1814 var Bayonne og omegn skueplads for kampe mellem Napoleons tropper og den spansk-anglo-portugisiske koalition ledet af [hertugen af Wellington](#).

Byen gennemgik derefter sin endelige belejring.

I 1951 blev [Lacq-gasfeltet](#) opdaget, hvorfra det udvundne dødelige svovl og den tilhørende olie blev afskibet fra havnen i Bayonne.

I anden halvdel af det tyvende århundrede blev der bygget mange store boligområder, der dannede nye distrikter i udkanten, og byen udvidede sig til at danne et byområde med Anglet og [Biarritz](#). Dette byområde blev hjertet af et stort [baskisk byområde](#).

Bayonne er nu en kommune med mere end 50.000 indbyggere og den største kommune i byområdet Bayonne, hvor den grænser op til [Anglet](#) og [Biarritz](#).

På trods af sin blandede indflydelse er den nu anerkendt som hovedbyen i det [franske Baskerlandet](#).

Den er en vigtig forbindelse i den [baskiske Eurocity Bayonne - San Sebastián](#) og spiller rollen som handels- og turisthovedstad i [Adour-bækkenet](#) (den industrielle og administrative hovedstad er [Pau](#)).

Den moderne industri — metallurgi og kemikalier — har været i stand til at etablere sig dér takket være mulighederne for forsyning og skibsfart ad søvejen fra havnen.

Men det er først og fremmest serviceaktiviteterne, der udgør den største kilde til arbejdspladser i dag.

Bayonne er også en kulturel hovedstad, en by med [baskisk](#) og [gasconsk](#) indflydelse og en rig historisk fortid. Dens arv ligger i dens arkitektur, mangfoldigheden af dens museumssamlinger, men også i dens gastronomiske specialiteter eller dens traditionelle begivenheder såsom de berømte [Bayonne-festivaler](#).

Bayonne ligger i den sydvestlige del af [fransk](#) territorium, på den vestlige grænse mellem [Baskerlandet](#) og [Gascogne](#), i departementet [Pyrénées-Atlantiques](#) i [Nouvelle-Aquitaine-regionen](#).

Den udviklede sig ved sammenløbet af [Adour](#) og dens biflod på venstre bred, [Nive](#), 6 km fra den nuværende Atlanterhavskyst, på den nordlige grænse af [Baskerlandet](#) og det sydlige [Gascogne](#), hvor [Aquitaine-bassin](#)et slutter sig til den første fod af [Pyrenæernes fod](#).

Den grænser op til [departementet Landes](#) mod nord, og den [fransk-spanske territorialgrænse](#) er omkring 30 kilometer mod syd.

Stedet på venstre bred af Nive og Adour blev sandsynligvis besat før antikken, og en befæstet indhegning er bevidnet i det 1. århundrede, på det tidspunkt, hvor [Tarbelli](#) besatte området.

Arkæologiske undersøgelser har bekræftet tilstedeværelsen af et romersk [castrum](#), en højborg for [Novempopulanie](#), i slutningen af det fjerde århundrede, før byen blev en [Vascon](#).

Kommunen er en del af den [baskiske](#) provins [Labourd](#).

Nabokommunerne er [Boucau](#), [Tarnos](#), [Anglet](#), [Bassussarry](#), [Lahonce](#), [Mouguerre](#), [Saint-Pierre-d'Irube](#) og [Villefranque](#).

Bayonne ligger i et område, der er karakteriseret ved et fladt relief mod vest såvel som mod nord mod Landes-skoven, der har en tendens til at stige lidt, når man bevæger sig mod syd og øst, dvs. mod det baskiske [pyrenærområde](#).

Byen slog sig ned og udviklede sig ved sammenløbet af [floderne Adour](#) og [Nive](#), der ligger 6 kilometer fra havet.

Dette mødested mellem de to floder falder sammen med en indsnævring af Adour-dalen.

Opstrøms for dette punkt strækker den alluviale slette sig næsten 30 kilometer lang og tre kilometer bred [så langt som til Tercis-les-Bains](#) og [Peyrehorade](#) og er karakteriseret af sumpede [bartheder](#), der er udsat for indflydelse af oversvømmelser og stærkt tidevand.

Nedstrøms for dette punkt har floden dannet et bredt leje i klitsandet. Kløften, der ligger ved sammenløbet, får derfor sin fulde betydning.

Besættelsen af højen, der dominerer denne indsnævring af dalen, har udviklet sig gennem den gradvise erobring af lavlandet, gennem forvoldninger og forringelse af flodslettens jord.

Nive har spillet en stor rolle i etableringen af det hydrografiske netværk i Bayonne i nyere geologisk tid, såvel som i dannelsen af de alluviale terrasser, der udgør Bayonne-undergrunden, der ligger under de overfladiske ophobninger af silt og æolisk sand.

Faktisk udviklede dræningsnetværket i de vestlige pyrenæiske forbjerge sig stærkt i [kvartærtiden](#), og fra sydøst-nordvestlig retning var det orienteret fra øst til vest. Adour blev derefter erobret af gaverne og Adour-gavs-systemet af Nive, og derfor opstod en ny rute for

den nedre Adour og sammenløbet af Adour - Nive. Denne fangst er blevet dateret til begyndelsen af det sene [kvartær](#) (–80.000 år siden).

Før denne erobring havde Nive deponeret middelhavssten, af store og mellemstore kalibre, hvilket bremsede erosionen af eminenserne og hjalp med at inddæmme højderne ved udgangen af Bayonne-kløften. Efter aflejringen af den laveste alluviale terrasse (højde 10 til 15 meter ved Grand Bayonne) har Adour fastlagt sit nedre løb.

Efter disse aflejringer skete stigningen i havniveauet, dateret til [Holocæn](#) (fra 15.000 til 5.000 år siden), hvilket forklarer invasionen af de nedre dale af fint sand, mudder og tørv, over en tykkelse på mere end 40 meter under de nuværende lag af Adour og Nive i Bayonne. De samme aflejringer har spredt sig i barthes.

I den sene kvartær blev den [topografiske](#) fysiognomi, vi kender i dag, således dannet, dvs. et sæt højder, der dominerer sumpede lavland.

Forbjerget [Bassussarry](#) - Marracq, den sidste fremrykning ved foden af [Labourdin](#), der kommer til at dø ved bredden af Grand Bayonne, er et eksempel på dette. På samme måde møder højderne af Château-Neuf (Mocoron-bjerget) på højre bred af Nive den sidste fremrykning af [Saint-Pierre-d'Irube-plateauet](#) (højde 30-35 meter).

På højre bred af Adour hæver højderne af Castelnau - i dag [citadellet](#) i en højde på 35 til 40 meter - og fortet - nu [Saint-Esprit](#), en højde på 20 til 25 meter - over [bartheerne Adour](#) og Nive, Bourgneuf, Saint-Frédéric og Sainte-Croix, Aritxague og Pontots.

Kommunens areal er 2.168 hektar og dens højde varierer mellem 0 og 55 meter.

Byen krydses af [Adour](#). Denne flod, der er en del af [Natura 2000-nettet](#), har sit udspring i Pyrenæermassivet [Pic du Midi de Bigorre](#), ved [Col du Tourmalet \(Hautes-Pyrénées\)](#), krydser [Tarbes \(Hautes-Pyrénées\)](#) og [Dax \(Landes\)](#) for at løbe ud i Atlanterhavet efter Bayonne, ved [Tarnos \(Landes\)](#) på højre bred og [Anglet \(Pyrénées-Atlantiques\)](#) for venstre bred efter at have tilbagelagt 308 km.

Ud over [Nive](#), der løber ud i Adours venstre bred efter 79,3 km til tider tumultariske løb, løber to bifloder af floden sammen med den i Bayonnes område, Portou og Esbouc møllevandløbene. Bifloder til Nive, [vandløbene Hillans](#) og Urdaintz, vander også kommunens territorium.

Historisk set er byen udsat for et baskisk oceanisk mikroklima. I 2020 offentliggjorde Météo-France en typologi over klimaet i storbyen Frankrig, hvor kommunen er udsat for et bjergklima og ligger i klimaregionen [Pyrénées atlantiques](#), der er kendetegnet ved høj nedbør (>1.200 mm/år) på alle årstider, meget milde vintre (7,5 °C på sletterne) og svag vind.

Bayonne rådhus skelner mellem syv distrikter:

- *Polo-Beyris / Saint-Amand* på venstre bred af floderne [Adour](#) og [Nive](#)
- *Saint-Léon / Marracq* på venstre bred af Adour og Nive
- *Grand Bayonne* på venstre bred af floderne Adour og Nive, som indeholder [Château-Vieux](#) og [Sainte-Marie-katedralen](#)
- *Petit Bayonne / Mousserolles* mellem Adour og Nive
- *Arenas / Allées Marines* på venstre bred af Adour og Nive
- *Saint-Esprit / Saint-Bernard / Saint-Frédéric* på højre bred af Adour, overset af [citadellet](#)
- *Habas / Sainte-Croix / Arroussets* på højre bred af Adour.

Polo-Beyris / Saint-Amand

Det er en forstad til Bayonne, et knudepunkt mellem byen og [Anglet](#), tæt på [BAB2](#) indkøbscenter. Den er tilgængelig via RD 810 og adskilt fra byen mod øst af dalen taget af Boulevard d'Aritxague, og er hjemsted for Saint-Amand privatskole (grundskole og mellemskole), [Polo-Beyris private ikastola-skole](#), Saint-Amand-kirken og et multifunktionelt rum, kendt som "borgerliv", der fungerer som et kulturelt center, ved Polo-Beyris. Det svarer omtrent til det store Beyris-distrikt med en befolkning på 3973 i 2010.

Bartholomé Bérés var en velhavende skibsreder, der udviklede sin forretning i den engelske periode i Bayonne. Ud over vigtige ejendomme i [Anglet](#) ejede han Beyris-ejendommen, som han testamenterede sit navn til.

Distriktet er gennemsyret af nyere historie, da byen i 1937 købte [polobanen](#), der blev bygget i begyndelsen af det tyvende århundrede, for at bygge et pigecollege.

Desværre blev det fra 1939 til 1947 omdannet til et tilbageholdelsessted for spanske republikanske flygtninge fra februar til september 1939, krigsfanger fra det franske koloniimperium i efteråret 1940 - der blev *til Frontstalag 222* - politiske og administrative fanger fra november 1940 og endelig tyske krigsfanger fra Gurs-lejren fra november 1940 20. april 1945 og indtil udgangen af 1947 i det, der var blevet *depot 189*.

Distriktet måtte vente til slutningen af 1950'erne med at komme tilbage til livet takket være opførelsen af et første kommunalt boligområde og en skole.

Saint-Léon / Marracq

Saint-Léon / Marracq-distriktet ligger i den sydlige del af byen. Det indtager en særlig plads i Bayonnes historie, da det indeholder resterne af det slot, som Napoleon købte for sine egne penge og besatte fra 18. april til 21. juli 1808. Dens territorium svarer til det [store Saint-Léon-distrikt](#) med en befolkning på 6580 i 2010.

Distriktet er hjemsted for mange uddannelsesinstitutioner, f.eks. vinterhaver, gymnasier osv. [Marracq-kollegiet](#), arving til Bayonne-gymnasiet, grundlagt i samme lokaler i 1879, er nu et af de største colleges i Nouvelle-Aquitaine-regionen.

[Baskerkystens hospitalscenter](#) er repræsenteret af Saint-Léon Hospital, resultatet af den politik med store arbejder, der blev iværksat af Jules Labat, borgmester i Bayonne fra 1852 til 1869, og indviet i 1866 af [kejserinde Eugénie](#).

Greater Bayonne

Dette distrikt er den oprindelige smeltedigel i byen Bayonne, da det er stedet, hvor det romerske [castrum](#) blev etableret. Det er byens centrum og shoppingdistrikt. Dens territorium svarer til [IRIS](#) Centre-Ville - Hôtel de Ville, hvis befolkning i 2010 var 3.853 indbyggere. Place de la Liberté er den ældste i byen, og brolægningen gengiver våbenskjoldene for Aquitaine, Labourd og Gascogne. Omkring tres gotiske kældre - eller *sostarrainhs*— forbliver i dette distrikt.

Indtil det syttende århundrede blev byen gennemskåret af vandveje, der blev brugt til handel. Port-Neuf Street var en kanal, hvilket forklarer det nuværende navn. De arkadeformede huse, der indrammer denne gade, er bygget på pæle og er blandt de smukkeste i byen. Deres bindingsværk og lamelskodder er malet røde, brune, grønne eller blå. Nive-kajerne var engang det sted, hvor fisk blev landet efter fiskeri. For enden af kajen er der to tårne af den romerske indhegning i Rue Tour-de-Sault.

[Rue d'Espagne](#) skiller sig ud ved sine høje, smalle huse med to vinduer med smedjærnsbalkoner, bindingsværk og [bankedøre](#). Det var [på rue des Faures](#) - "smede" - at den første [bajonet](#) blev opfundet.

Rundt om distriktet ligger de gamle voldgrave og efterfølgende befæstninger i byen. Rue Orbe, hvor [Ludvig XIV](#) boede i nr. 9, Rue de la Salie og Boulevard du Rempart Lachepaillet har erstattet den gamle tørre grøft i byen, som forsvandt i det tolvte århundrede. Nogle steder finder vi også de befæstninger, der er bestilt af [François I](#) og derefter [Vaubans](#), såsom i rue des Augustins eller på boulevard du rempart Lachepaillet.

Det [gamle slot](#) - *Castel Bilh* eller *Castel Bielh* — har siden det tolvte århundrede været støttet på to sider af den romerske indhegning, der danner en ret vinkel, og lukket af to andre 35 meter lange [gardinmure](#).

Petit Bayonne / Muslinger

Petit Bayonne, også kaldet *Bourg Neuf*, er et arbejderklassedistrikt og et aktivt distrikt, som blev givet til biskopperne i 1152 som en frizone. Vauban inkluderede det i sine befæstninger. Også her havde distriktet mange kanaler, der fungerede som kommunikationsruter.

Husene er typiske for byen, såsom dem på kajerne i korsarerne og Galuperie. Dette kvarter med sine smalle gader og stort set vinkelret på kajerne var tilflugtssted for mange spanske baskere, der blev fordrevet af [Francoismens](#) fremkomst.

Der er også det [baskiske museum](#), [Bonnat-Helleu-museet](#) og Château-Neuf. Fra 1998 begyndte et stort arbejde på områderne omkring det område, der grænser op til Mousserolles.

Først og fremmest blev der ved renoveringen af ingeniørkasernen og Sainte-Claire-bastionen skabt en overdækket parkeringsplads og frem for alt installationen af den baskiske afdeling af departementsbygningen Pyrénées-Atlantiques.

Dette projekt udvides med en anden række arbejder og konstruktioner som tillod installationen i 2008 af Nive-campus på [universitetet i Pau og Adour-regionen](#) herunder Iker, et forskningscenter for baskiske studier og flersprogethed, der deles med [CNRS](#) og [universitetet i Bordeaux-Montaigne](#).

Porte de Mousserolles er et levn fra de volde, der blev bygget af [Vauban](#). Bydelen har også en af de ældste [trinquets](#) i Baskerlandet. Rue Marengo fører til den [nygotiske](#) kirke Saint-André. Place Paul-Bert er vært for kovæddeløb under [Bayonne-festivalerne](#).

Mousserolles-distriktet ligger på bakkerne over Petit Bayonne, i retning af [Saint-Pierre-d'Irube](#). Af nyere urbanisering huser det flere sundhedsinstitutioner og Bayonne and Basque Country Archives Center (Departmental Archives). Områderne Petit Bayonne og Mousserolles svarer til [IRIS](#) af samme navn og med befolkninger på henholdsvis 2.508 og 2.376 indbyggere i 2010, dvs. 4.884 indbyggere for distriktet.

Arenaer / Marine Gyder

Distriktet ligger langs Adour, nedstrøms fra sammenløbet med Nive. Dens område svarer omtrent til det [store Arènes-distrikt](#), som havde en befolkning på 4686 i 2010.

Allées Marines var i lang tid et sumpet område og Arènes-distriktet, et miljø, der ikke var særlig populært i det nittende århundrede. De er nu en del af de eftertragtede værdier af Bayonne ejendomme. Gyderne blev rensset i begyndelsen af det attende århundrede ved plantning af elme.

Senere husede denne boulevard toldbygningen. Distriktet Lachepaillet, som tog navnet Arenas, dominerer Adour. Arenaen blev indviet den 30. juli 1893. De blev bygget i stedet for et område dedikeret til gartneri og majs. Distriktet var også hjemsted for flere Bayonne-chokoladeproducenter.

Et af de særlige kendetegn ved distriktet er [linjen fra Bayonne til Allées-Marines](#), en kort jernbanelinje, der leverer godstjenester til havnen i Bayonne. I den vestlige ende af distriktet er der håndværks- og handelsområder, såsom Forum.

[Saint-Esprit](#) er en gammel bydel, der blev oprettet i det tolvte århundrede på højre bred af [Adour](#). Den er forbundet med resten af byen via Saint-Esprit-broen, der spænder over floden. I 2010 havde [IRIS](#) Saint-Esprit 5.342 indbyggere. Dens navn kommer fra dens første beboere, munkene fra [Helligåndsordenen](#), som oprettede et hospice på vej til [Santiago de Compostela](#).

Efterfølgende bød den [de portugisiske sefardiske](#) eller [marrano-jøder](#) velkommen, der flygtede fra [inkvitationen](#) i det sekstende århundrede. De introducerede chokolade til Bayonne, som Frankrig opdagede i 1615 i anledning af ægteskabet mellem den spanske Infanta [Anne af Østrig](#) og [Ludvig XIII](#).

Disse familier af portugisisk oprindelse, herunder mange apotekere, skibsredere og købmænd, blev betragtet som borgere efter revolutionen og integreret i Bayonne-befolkningen. Loustau Hotel blev bygget i slutningen af det attende århundrede udelukkende på egetræspæle og symboliserer den økonomiske succes for de portugisiske jødiske familier, der bosatte sig i distriktet.

Saint-Esprit var en autonom kommune ved navn Saint-Esprit-lès-Bayonne, der i 1790 blev knyttet til [distriktet Dax](#) i departementet [Landes](#), og blev integreret i Bayonne i 1857.

Kvarteret har længe været populært og byder udlændinge og immigranter velkommen. Den særlige atmosfære i distriktet blev også udviklet som følge af installationen af slagterierne, fængslet og forskellige pakhuse.

Det var i Saint-Esprit-lès-Bayonne, at det [første spanske løb](#) i Frankrig fandt sted den 21. august 1853, hvilket gav Bayonne titlen som "ældste tyrefægtningssted i Frankrig" i dag.

[Bayonne togstation](#) har ligget der siden midten af det nittende århundrede. Oprindeligt bygget af træ og metal, blev det erstattet i begyndelsen af det tyvende århundrede af den nuværende monumentale bygning. På bakken med udsigt over distriktet står [citadellet Bayonne](#), designet af [Vauban](#) i 1680 og bygget i slutningen af det syttende århundrede.

To andre [historiske monumenter](#) i Bayonne ligger i distriktet, [Saint-Esprit-kirken](#), ophøjet til [kollegial kirke](#) af [Ludvig XI](#) i slutningen af det femtende århundrede og synagogen bygget i 1837 efter arkitekten Capdevilles tegninger på stedet for Rébecca Louis Nounès' hus, der stammer fra det attende århundrede.

Saint-Bernard- og Saint-Frédéric-distrikterne har et mere kommercielt og industrielt kald. Den første, vest for Saint-Esprit, er hjemsted for boliger og havnefaciliteter. Den anden, mod øst, er næsten udelukkende beregnet til håndværks-, industri- og handelsaktiviteter.

Dette distrikt, der for nylig blev kaldt *Hauts de Bayonne*, men også *ZUP*, da Marcel Breuer-residenserne blev kaldt, der blev bygget i slutningen af 1960'erne, har gennemgået en større renovering siden 2008 som led [i det nationale byfornyelsesprogram \(PNRU\)](#). Det er hjemsted for mange sociale boliger samt kirkerne Saint-Étienne og Sainte-Croix.

Garnisons by

Bayonne er en [garnisonsby](#), der har budt velkommen til op til 18.000 soldater. Forskellige enheder var garnisoneret i Bayonne, såsom staben i [infanteridivision](#) i 1939 og 1940 og [infanteriregiment](#) i samme periode, [infanteriregiment](#), i perioderne fra 1906 til 1914 og fra 1939 til 1940, samt [faldskærmsjægerregiment](#) luftbårne signalbataljon (BTAP), Nive-kasernen, træningseskadrillen for [kommando- og signalbataljon](#) (BCT) i Château-Neuf.

1. marineinfanteriregiment (1 er RPIMa) blev oprettet den 1. november 1960 og har været garnisoneret der siden da.

Den territoriale sammenhængsplan (eller SCOT) for byområdet Bayonne og den sydlige del af Landes blev enstemmigt godkendt af fagforeningsrådet torsdag den 6. februar 2014.

Siden september 2010 har det involveret 48 kommuner og 6 interkommuner, dvs. 212000 indbyggere, mere end 90000 arbejdspladser og mere end 120000 boliger på et område på 95500 hektar.

Byområdet koncentrerer 22% af arbejdspladserne i de to departementer [Pyrénées-Atlantiques](#) og [Landes](#), svarende til 20% af befolkningen.

SCOT har sat sig som hovedmål at kunne rumme 35.000 ekstra indbyggere i 2025, hvilket svarer til en befolkning på 250.000 indbyggere.

Det skal derfor give byområdet mulighed for at forsyne sig selv med 31.500 ekstra boliger. For at nå dette mål foreslår den at gribe ind over for forsyningen af jord til økonomiske formål og at afsætte 200 hektar til nuværende og fremtidige virksomheders behov i området, dvs. 17 hektar om året. Det tilføjer begrænsningen af at reducere jordforbruget med 50 % ved at omfokusere udvikling og udvikling af byformer og prioriteret urbanisering af områder for at optimere eksisterende faciliteter, herunder det kollektive sanitetsnetværk.

Som følge heraf vil udviklingen blive baseret på udviklingen i de såkaldte kommuner i hjertet af byområdet og på udviklingen i de små byer i det indre af landet ved at koordinere byudviklingen og den offentlige transport, hvilket udmønter sig i fremme af jernbanetransport og en effektiv vejservice i kystområdet, som Bayonne tilhører. Disse mål ledsages af begrænsninger for bæredygtig udvikling, navnlig med hensyn til forvaltning af vand og vandmiljøer og kollektiv sanitet.

En af de valgte akser er at udvikle havnen i Bayonnes økonomiske funktion og sikre dens integration i byen, dens miljømæssige integration og dens tilgængelighed. På den anden side skal byområdet tilrettelægge udviklingen og værtskabet for store kulturelle, sportslige, medicinske, administrative, kommercielle, turistmæssige og videnskabelige faciliteter. Endelig skal de kommercielle områder med en overterritorial indflydelse styrkes, primært med hensyn til det eksisterende udbud i Bayonne-Anglet-Biarritz-området gennem [BAB2](#) og de tilsvarende bycentre.

Den [lokale byplan](#) (PLU) for Bayonne kommune, der blev godkendt i 2007, har været under revision siden 2014.

Bayonne har også udviklet en [beskyttelses- og forbedringsplan](#) (PSMV), der blev godkendt i 2007, med det formål at bevare sektorer, hvis historiske, arkitektoniske, æstetiske og bymæssige værdi berettiger beskyttelse som kulturarv af national interesse. Den pågældende sektor er afgrænset af den ydre omkreds af voldene Grand og Petit Bayonne. Beskyttelsen af denne sektor blev ratificeret ved et tværministerielt dekret af 7. maj 1975. Distrikterne Petit Bayonne og Grand Bayonne nyder også godt af det nationale program for revitalisering af gamle forringede kvarterer (PNRQAD).

Veje (floder, veje, broer og jernbaner).

Bayonne ligger i krydset mellem motorvejene [A63 \(Bordeaux-Spanien\)](#) og [A64](#) (mod [Pau](#), [Tarbes](#) og [Toulouse](#)). Byen betjenes af tre [udfletninger](#).

To af dem vedrører A63 hvor afkørsel 6 (Bayonne North) betjener de nordlige distrikter i Bayonne, men giver også hurtig adgang til centrum, mens afkørsel 5 (Bayonne South) giver adgang fra syd og også betjener Anglet.

Den tredje afkørsel vedrører A64 *via* [Mousserolles-udfletningen](#) (afkørsel nr. 1, Bayonne-Mousserolles); den slutter sig til distriktet af samme navn, men betjener også nabokommunerne [Mouguerre](#) og [Saint-Pierre-d'Irube](#).

Bayonne blev krydset af [hovedvej 10](#), der forbinder [Paris](#) med [Hendaye](#) og i dag nedgraderet til [departementsvej 810](#). [Landevej 117](#), der forbandt Bayonne med Toulouse, er blevet nedgraderet til departementsvej 817.

Broer

Saint-Esprit-broen, over [Adour](#).

Bayonne er bygget ved sammenløbet af Adour og dens biflod, Nive, og har et sæt broer, hvad enten det er vej eller jernbane, som forbinder de forskellige distrikter.

Kommer du opstrømsfra, finder du [A63-broen](#) (Hubert Touya-viadukten) over [Adour](#), derefter Saint-Frédéric-broen, som [RD 810](#) passerer over, [Charles Vaillant-broen](#), som erstattede [Eiffelbroen](#) eller jernbroen, [Saint-Esprit-broen](#) og endelig Henri Granet-broen (eller den røde bro).

Saint-Esprit-broen forbinder [Saint-Esprit-distriktet](#) med Quai Amiral-Bergeret, opstrøms for sammenløbet med Nive.

I 1845 blev strukturen, der oprindeligt var lavet af træ, genopbygget i murværk på syv buer, der understøtter et 230 meter højt dæk. Efter at være blevet kaldt *Pont de Nemours* til ære for [Louis d'Orléans, sekstende hertug af Nemours](#), som lagde den første sten, blev broen endelig navngivet *Saint-Esprit*. Indtil 1868 havde broen et bevægeligt spænd tæt på venstre bred. Den blev udvidet i 1912 for at lette [hestetrukket](#) og allerede biltrafik.

Fra opstrøms til nedstrøms krydses [Nive](#) af A63-broen, Pont Blanc, jernbanebroen, Labourd Bridge (RD 810), Engineer Bridges (eller *Military Bridge*), Pannecau, Marengo, der fører til hallerne, og Mayou.

Pannecau-broen, der længe var kendt som *Bertaco-broen*, blev genopbygget i murværk under [Napoleon III](#). Ifølge François Lafitte Houssat, foreskrev indespærring af enhver stridbar kvinde med et dårligt liv i et jernbur nedsænket i vandet i Nive fra broen. Praksissen fortsatte indtil omkring 1780. Den bar det stemningsfulde navn *Cubahade*.

Cykelnetværk

Kommunen krydses af [Vélodyssée](#). Cykelstier er anlagt langs hele den venstre bred af Adour, på en stor del af den venstre bred af Nive, og langs forskellige akser i byen, samt nogle cykelstier. Byen tilbyder gratis cykellån.

Offentlig transport

Bynetværk

De fleste af linjerne i [Txik Txak-busnettet](#), der administreres af [Transdev-byområdet Bayonne](#), betjener Bayonne ved at forbinde det med de andre kommuner i bytransportområdet: [Anglet](#), [Biarritz](#), [Bidart](#), [Boucau](#), [Saint-Pierre-d'Irube](#) og [Tarnos](#).

Bayonnes elektriske shuttles (N1: Glain - Champ de Foire, N2: Quartier Saint-Esprit - Quartier Arènes) betjener byens centrum (Grand og Petit Bayonne) gratis og forbinder den med flere bydele og parkeringspladser.

Tram'bus, en ny fuldelektrisk bus, er baseret på to 25,2 kilometer lange servicelinjer på højt niveau:

- en øst-vestgående linje fra Bayonne mod nord til Biarritz centrum (linje T1) og
- en nord-syd linje fra centrum af Tarnos til syd for Bayonne, mod Bassussary (linje T2).

T1-linjen har været i drift siden 2. september 2019. T2-linjen blev delvist taget i brug i begyndelsen af 2020. Sporvognsbussen nyder til dels godt af sin egen bane, dvs. en sikker og reserveret vognbane og fortrinsret i kryds, på samme måde og i et miljø, der ligner en sporvej.

Intercity-netværk

Bayonne er forbundet med mange byer i den vestlige halvdel af departementet, såsom [Saint-Jean-de-Luz](#) eller [Saint-Palais](#), med [busserne i det interurbane netværk Pyrénées-Atlantiques Transports 64](#), der administreres af [departementsrådet](#). Siden omstruktureringen af netværket i sommeren 2013 er linjerne konvergeret mod byen. Bayonne betjenes også af linjer fra Landes-departementets netværk, [XL'R](#).

Byen er også et stop for busforbindelser ([Macron Law](#)) mellem [Spanien](#), [Pau](#), [Tarbes](#) og [Toulouse](#).

Jernbanetransport

[Bayonne station](#), der ligger i [Saint-Esprit-distriktet](#), er en vigtig station ved krydset mellem to hovedlinjer; på nord-syd-aksen: [Bordeaux-Irun](#) (mod [Spanien](#)) og [Toulouse-Bayonne](#) (endestation) på øst-vest-aksen. Den betjenes af [TGV](#)-, [Intercités](#)-, [Intercités de nuit- og TER Nouvelle-Aquitaine-tog](#) (på nord-syd-aksen: mod [Hendaye](#), [Saint-Jean-Pied-de-Port](#), [Dax](#), [Bordeaux](#) og mod øst: [Pau](#), [Lourdes](#), [Tarbes](#), [Toulouse](#)).

For at øge jernbanegodstransportens andel af [godstransporten](#) er Frankrig i færd med at udvikle nye [jernbanemotorveje](#), nemlig [Cherbourg-en-Cotentin-Bayonne](#) (samt [Calais-Sète](#)).

Lufttransport

Bayonne betjenes af [Biarritz Baskerlandet Lufthavn](#) der ligger i kommunerne [Anglet](#) og [Biarritz](#).

Lufthavnen administreres af det fælles syndikat for udvikling og drift af Biarritz-Bayonne-Anglet-flyvepladsen, som omfatter [Bayonne Baskerlands handels- og industrikammer](#), den [baskiske kysts](#) territorialpol, departementerne Pyrénées-Atlantiques og [Landes](#) og kommunen [Saint-Jean-de-Luz](#).

Det giver forbindelser til [Paris-Orly](#), [Paris-CDG](#), [Lyon](#), [Nice](#), [Châteauroux](#), [Genève](#), [London Stansted](#), [Birmingham](#), [Berlin](#), [Basel Mulhouse](#), [Dublin](#), [København](#) og [Bruxelles](#).

Pr. 28. august 2018 var de luftfartsselskaber, der betjener lufthavnen, pr. 28. august 2018 [Air France](#), [EasyJet](#), [Finnair](#), [Flybe](#), [Hop!](#), [Ryanair](#), [SAS](#), [Swiss](#), [IGavion](#), [Luxair](#), [Iberia Air nostrum](#) og [Volotea](#).

Det skal bemærkes, at der i den sydlige del af Adour-bassinet, ved foden af [Pyrenæerne](#), findes tre internationale lufthavne: [Biarritz Pays Basque](#) (mere end en million passagerer i 2016, i konstant udvikling), [Pau-Pyrénées](#) (600.000 passagerer, men i tilbagegang), [Tarbes-Lourdes-Pyrénées](#) (400.000 passagerer, i klar vækst).

Bayonne er ramt af en risiko for langsomme oversvømmelser - kendt som almindelige oversvømmelser - forbundet med oversvømmelsen af Adour og dens bifloder, samt den hurtige oversvømmelse af Nive og dens biflod, Urdainz-strømmen. Som sådan er det en del af atlasset over oversvømmelseszoner i Pyrénées-Atlantiques. En plan for forebyggelse af oversvømmelsesrisikoen blev godkendt af præfekturet den 23. juli 2012.

Storme, oversvømmelser og andre mudderskred har berettiget udstedelsen af naturkatastrofeordrer som følge af begivenheder, der fandt sted i 1992, 1999 og 2009. Lokalt ligger i en zone med moderat seismicitet niveau 3 på en skala fra 1 til 5.

Det bymæssige område Bayonne har ingen virksomheder, der udgør risici af [Seveso-typen](#) på sit område. Ikke desto mindre har [havnen i Bayonne](#) oprettet et [lokalt informations- og konsultationsudvalg](#).

Det er sandsynligt, at der var en [fiskerby](#) på det sted, hvor det nuværende Bayonne lå i forhistorisk tid. Faktisk er der fundet mange spor af menneskelig besættelse, især fra [mellempalæolitikum](#) (opdagelser gjort i [Saint-Pierre-d'Irube](#), en nabolokalitet).

På den anden side er der en omkring 14 meter høj på venstre bred af Nive (nu domkirkedistriktet), denne høj var på det tidspunkt omgivet mod nord og vest af sumpene ved Adour. Ved foden af det strækker sig "Bayonnehavet", ved sammenløbet af de to floder, som kan være omkring 1200 meter bredt mellem Saint-Esprit og Greater Bayonne, og som helt dækker Bourg-Neuf (Petit Bayonne-distriktet).

Mod syd udvider den sidste bøjning af Nive sig til Saint-Léons bakker. På trods af dette gør indsnævringen af Adour-dalen det muligt at krydse hele flodmundingens længde.

Afslutningsvis var den strategiske betydning af denne højde så indlysende, at det må antages, at den altid har været beboet.

Det ældste dokumenterede sted for menneskelig besættelse ligger på en bakke med udsigt over [Nive](#) og dens sammenløb med [Adour](#).

I 1850'erne forbandt [jernbanen](#) Bayonne med Paris takket være anlæggelsen af [Bordeaux-Irun linjen](#) af [Compagnie du Midi](#). Dax-Bayonne-strækningen blev færdiggjort i 1855. [Bayonne Station](#) blev bygget i kommunen Saint-Esprit, Landes siden 1792, som blev til Bayuon igen i 1857 1juni.

Dette gør det muligt at udvikle turismen i [Biarritz](#). Bayonne vendte sig i stedet mod stålindustrien med smedjerne i Adour.

Havnen fik derefter et industrielt udseende, men dens langsomme forfald virkede ubønhørlig i det 19. århundrede. Opdagelsen [af Lacq-forekomsten](#) gav den en vis dynamik. I 1860'erne blev Bayonne-Irun sektionen færdiggjort (1864) og Toulouse-Bayonne-banen, der blev bygget fra 1861 til 1867.

Byen erhvervede tre sekundære jernbanelinjer, der forbandt den med [Biarritz](#) i begyndelsen af det tyvende århundrede. Den mest direkte linje, [Bayonne-Lycée-Biarritz-sporvognen](#), blev drevet fra 1888 til 1948. På den anden side betjener en linje, der ligger længere nordpå, [Anglet](#), ved [driften af Bayonne-Anglet-Biarritz-jernbanen](#) fra 1877 til 1953.

Endelig blev en linje, der fulgte [Adour](#) til dens munding, derefter Atlanterhavets kyst ved baren ved Anglet, drevet af [VFDM's baskiske netværk](#) fra 1919 til 1948.

Under Anden Verdenskrig var Bayonne besat fra 27. juni 1940 til 23. august 1944 af [3. SS-panserdivision](#) (*Totenkopf*)).

Natten mellem den 4. og 5. april 1942 var Bayonne skueplads for [Operation Myrmidon](#), et fransk-britisk landgangsforsøg.

Den 21. august 1944, efter at have sprængt omkring tyve skibe i luften trak de tyske tropper sig tilbage. Den 22. krydsede en sidste konvoj på fem køretøjer byen med agenter fra [Gestapo](#) og [Feldgendarmen](#). En eller flere af dem affyrede [en maskinpistol](#), da de passerede i nærheden af stationen, og dræbte tre mennesker.

Den 23. august blev en "særlig kommunal delegation" indsat af den nye underpræfekt, Guy Lamassoure, der repræsenterede [den provisoriske regering i Den Franske Republik](#), proklameret i [Algier](#) i juni 1944 og ledet af [general de Gaulle](#).

I 2014 blev byens første [moské](#) indviet. Den blev udsat for to anti-muslimske angreb i 2015 og 2017.

Den 29. oktober 2019 forsøgte en tidligere Front [National-kandidat](#), der allerede var blevet bemærket for racistiske og fremmedfjendske bemærkninger, at sætte ild til den, før han skød to syvårige troende, som blev alvorligt såret.

Siden 1801 har kommunen været [hovedstad](#) i [distriktet Bayonne](#) i departementet [Pyrénées-Atlantiques](#).

Fra [dekretet af 22. december 1789](#) var Bayonne hovedstad i to kantoner, Bayonne-Nord-Est, som omfattede en del af lokaliteten Bayonne, samt [Boucau](#), [Saint-Pierre-d'Irube](#), [Lahonce](#), [Mouguerre](#) og [Urcuit](#), og Bayonne-Nord-Ouest, som omfattede den supplerende del af Bayonne, hvortil der blev tilføjet [Anglet](#), [Arcangues](#) og [Bassussarry](#).

En første reorganisering af kantonerne fandt sted i 1973, som adskilte Bayonne-Nord fra Bayonne-Est og Bayonne-Ouest, mens de forblev inden for samme geografiske omkreds. Konfigurationen, der fandt sted i 1982, var i det væsentlige centreret om Bayonne. Og bortset fra [kantonen Bayonne-Nord](#), som også omfatter Boucau, afviger [kantonerne Bayonne-Est](#) og [Bayonne-Ouest](#) ikke længere fra den kommunale territoriale grænse.

Som en del af [den kantonale omfordeling i Frankrig i 2014](#) forsvandt dette territoriale administrative distrikt, og kantonen er nu kun et valgdistrikt.

Hver torsdag, fredag og lørdag i 550 år har *skinkemessen*, som byen har givet sit navn til, markeret begyndelsen på sæsonen.

[Bayonne-festivalerne er vendt](#) tilbage hvert år for at afbryde midten af byens sommerperiode siden 1932 i fem dage, der er organiseret omkring parader, kovæddeløb, fyrværkeri og musik i den baskisk-gasconske tradition. Disse festivaler er blevet en af de mest populære festlige begivenheder i Frankrig.

Bayonne siges at have den ældste franske tyrefægtningstradition. Et kommunalt dekret, der regulerer *tyreløbet*, går tilbage til 1283. Køer, okser og tyre slippes hvert år ud i gaderne i Petit Bayonne under sommerfestivalerne. De nuværende [Bayonne-arenaer](#), der blev indviet i 1893, er de største i [det sydvestlige USA](#) med mere end 10.000 pladser. Der tilbydes et dusin tyrefægtning hvert år, hvilket tiltrækker de største navne inden for tyrefægtning. I løbet af sommeren finder der også flere [novilladaer](#) sted. Byen er medlem [af Unionen af franske tyrefægtningsbyer](#).

Bayonne er rangeret som nummer to i Frankrig som en god by at bo i, ifølge den første nationale rangliste udført af foreningen "Villes et villages où il fait bon vivre" i 2019.

På grund af sin nærhed til [havet](#) og foden af [Pyrenæerne](#) samt sin historiske byarv har Bayonne udviklet en vigtig aktivitet relateret til turisme.

Pr. 31. december 2012 tilbød 15 hoteller i kommunen mere end 800 værelser til besøgende, men ingen campingpladser blev talt med. Turistinfrastrukturen i [Bayonne-byområdet](#) fuldender det lokale tilbud med næsten 5.800 værelser fordelt på næsten 200 hoteller og 86 campingpladser med mere end 14.000 pladser.

Steder og monumenter

Centrum af Bayonne er kendetegnet ved sin middelalderlige byplanlægning, der er præget af gadernes udformning, eksistensen af talrige rester af bygninger (befæstninger, katedral, kloster, kældre) og af vandvejenes økonomiske betydning gennem historien. I perioden fra det sekstende til det nittende århundrede blev der bygget mange adelige residenser, ofte grundlagt af medlemmer af laugene, som var meget aktive i Bayonne, og vidner om byens vitalitet og dens handels- og havneaktiviteter.

Bayonne har 22 monumenter opført i fortegnelsen over historiske monumenter og 4 steder og monumenter, der er opført i den generelle fortegnelse over kulturarv. Derudover har den 68 genstande opført i fortegnelsen over historiske monumenter.

Derudover er mange barer og restauranter stadig virkelige steder for historisk liv, der er afgørende for befolkningens liv med hensyn til deres mentale sundhed. Navne som den sorte gris, kubataen, p'tit pubben eller mokkaen er gode steder for festligheder.

[Château-Vieux](#), fra det 11. århundrede, blev bygget af viscounts af Labourd. Det var her, at løsesummen for [Frans I](#), en fange af [Karl V](#) i Madrid efter at være blevet taget til fange i [slaget ved Pavia](#) i 1525, blev indsamlet. [Du Guesclin](#) var fange der og ventede på betaling af en løsesum på 100.000 pund.

Slottet har budt velkommen til mange fornemme gæster som [Ludvig XI](#), François I, [Karl IX](#) og [Ludvig XIV](#). Det er nu besat af [1st Marine Infantry Parachute Regiment](#).

Château-Neuf blev bygget under [Karl VII](#) i slutningen af det femtende århundrede på gamle mure fra det trettende århundrede.

Den [såkaldte Marrac-residens](#), der i dag er kendt som "Château de Marracq", blev købt i maj 1808 af [Napoleon I](#) på hans personlige kiste. Det blev bygget i begyndelsen af det attende århundrede af [Marie-Anne de Neubourg](#).

Citadelkomplekset, omdøbt i 1999 til *Citadelle Général-Georges-Bergé*, og befæstninger, udspringer nord for Adour, på en bakke med udsigt over Saint-Esprit-distriktet. Det er en [befæstet struktur](#) designet af [Vauban](#) i 1680 og bygget i slutningen af det syttende århundrede på anmodning af [Ludvig XIV](#). Det hele er gennembrudt af syv porte, herunder Porte d'Espagne, Porte de Mousserolles og postern.

[Château du Vigneau](#) er en tidligere vingård beliggende nordvest for citadellet. Købt i 1848 og restaureret af Fonsèque-familien, fremtrædende blandt det jødiske samfund i Bayonne, bød det [Pierre Mendès France](#) velkommen ved flere lejligheder. Bygningen blev igen restaureret og udsmykket i 1918 efter at have været vidne til voldsomme kampe under [belejringen af Bayonne](#) i 1814.

[Sainte-Marie-katedralen](#), rue des Gouverneurs, har været opført på [UNESCOs verdensarvsliste](#) siden 1998 som en del [af ruterne til Santiago de Compostela i Frankrig](#).

Denne ogivale katedral i blomstrende gotisk stil, påbegyndt i 1213 og færdiggjort i det femtende århundrede, er toppet af to 85 meter høje kirketårne, der blev tilføjet i det nittende århundrede. Den indeholder relikvieskrinet af [Sankt Leo](#), byens skytshelgen. Et [kloster](#) fra 1240 støder op til det mod syd. Klosteret blev i lang tid brugt som kirkegård; nicher og grave forbliver der.

[Kirken Saint-Esprit](#), rue Hugues, blev bygget på fundamentet af et romansk kloster, hvoraf nogle elementer stadig er i den nuværende bygning. Denne kirke blev ophøjet til kollegial kirke af Ludvig XI i slutningen af det femtende århundrede.

Korets gotiske hvælvinger, dekoreret med sammenfletning og medaljoner, der er specifikke for den flamboyante stil, stammer fra denne periode. Der er en skulpturel gruppe kendt som *Sankt Bernhards æsel: flugten til Egypten* og et relikvie af Sankt Irene.

- Kirken Saint-Étienne, avenue du 14 april 1814, der blev bekræftet så tidligt som i det tolvte århundrede, har dele af det femtende århundrede og især det nittende århundrede, fordi den led meget under [belejringen af Bayonne](#) og slaget den 14. april 1814, idet englænderne havde etableret sig der. [Generalmajor Hay](#) døde endda der. Distriktet og kirken blev erhvervet af byen Bayonne i 1584, købt af den fremtidige [Henri IV](#). Bygningen er opført på kulturarvslisten og det rummer tre genstande, der er klassificeret som historiske monumenter: to malerier fra den spanske skole i det syttende århundrede, der forestiller Sankt Frans i bøn og steningen af Skt. Stefan og et fransk skolemaleri fra det attende århundrede af en jomfru og et barn. Kirkens kirkegård er hjemsted for berømte personers grave, især [Léon Bonnat](#), [General Bourbaki](#) og [Émile Betsellère](#).
- Sainte-Croix-kirken, avenue du Béarn.
- Kirken Saint-Amand, rue Pierre Laporte de Saint-Amand.
- Saint-Bernard-kirken, avenue du Docteur Camille Delvaille.
- Kirken Saint-Léon, avenue de l'Interne Jacques Loeb de Marracq.
- Det gamle [Notre-Dame-kapel](#), rue Douer, er fra 1860.
- Karmel-kapellet, chemin d'Arancette.
- Kapellet på La Salle Saint-Bernard college, rue Antoine Labarthe.
- [Kapucinerkapellet](#), avenue de la Légion Tjekkisk.
- Kapellet på hospitalet Saint-Léon, avenue de l'Interne Jacques Loeb
- Kapellet på det tidligere militærhospital, rue Ravignan.
- Kapellet i Citadellet.
- Saint-Léon-kapellet, avenue Raymond de Martres (kirkegård).
- Kapellet på Caradoc-klinikken, avenue du 14 avril 1814.
- Oratoriets kapel, avenue du 14 avril 1814.
- Kapellet på Château Biscardy, rue de Laharie.
- Det store præsteseminarium, Cours du Comte Cabarrus, har opregnet basrelieffer fra slutningen af det 18. århundrede. Nedlæggelsen af den første sten stammer fra 1914,

og bygningen blev færdiggjort i 1919, året for de første seminaristers ankomst. Året før blev bygningen lejet ud af bispedømmet, selv om den var ufærdig, til amerikanske soldater. I 1940 blev det rekvireret af tyskerne. Bygningen blev bygget til at erstatte det tidligere Grand Seminary, som siden er blevet revet ned, som lå i Lahubiague-distriktet. Det store seminarium er blevet nedlagt og har været hjemsted for musikkonservatoriet siden 1975.

- Det reformerte tempel, rue du Temple.
- Den evangeliske kirke, Furtado City.
- Det tidligere [kloster Saint-Bernard de Bayonne](#).
- Ceremonien for nedlæggelsen af den første sten til [synagogen i Bayonne](#), rue Maubec, fandt sted den 25. maj 1836. Den blev bygget efter arkitekten Capdevilles tegninger og stod færdig året efter. Siden da har bygningen gennemgået få transformationer. Bygningen er bygget i to plan. Facaden er i [nyklassicistisk stil](#). Buen, som stammer fra begyndelsen af det attende århundrede, stammer fra det gamle oratorium, der blev revet ned for at bygge synagogen. Arken er alt i træ i ren [Louis XVI-rokokostil](#) og har to centrale døre, der giver adgang til [Torah-rullerne](#).
- Den [jødiske](#), eller israelitiske, kirkegård ligger i Saint-Étienne-distriktet i den nordlige del af byen og synagogen. Det har været klassificeret som et historisk monument siden 1998. Det er faktisk en af de ældste i Frankrig, nogle grave fra det syttende århundrede, og har bevaret mange gamle gravsten. Depotet fra 1862 i form af et gammelt tempel er også omfattet af denne klassifikation. Det var skueplads for slaget den 14. april 1814 under belejringen af Bayonne.

Bayonne er siden 1998 blevet tildelt fire blomster i konkurrencen om blomstrende byer og landsbyer, der fremhæver indsatsen inden for blomsterdekoration, miljø, renlighed og sanitet, plakater og boliger. I 2008 trak byen sig imidlertid ud af National Council of Towns and Villages in Bloom på grund af uenighed om metoderne til at opnå blomstring. Kommunen afholder dog en "konkurrence om haver og altaner i blomst".

Kommunen vedligeholder 180 hektar parker, haver, sportspladser og andre grønne områder. Især parker og haver af høj kvalitet som f.eks. den offentlige have, den botaniske have, voldspromenaden og Caradoc-parken er genstand for omhyggelig pleje. I sidstnævnte blev en [Magnolia grandiflora](#) betegnet som et bemærkelsesværdigt træ i 2016. Den siges at være plantet efter 1873, og virvaret af dens grene, der falder til jorden og rejser sig igen, får den til at ligne en lund. Der er også flere naturområder, herunder et bemærkelsesværdigt miljø på omkring hundrede hektar, *Ansot-sletten*, beliggende syd for byen og ved bredden af Nive, hvor den truede og beskyttede hvan (*Angelica heterocarpa*) har fundet tilflugt.

Det regionale direktorat for miljø, planlægning og boliger i Aquitaine (DREAL) har udvalgt fire steder og landskaber i kommunen til den generelle fortegnelse over kulturarven. Således har bykomplekset i Bayonne været genstand for en registrering siden den 30. juli 1963, og Lauga slottet og dets umiddelbare omgivelser siden den 25. januar 1967.

På venstre bred af Nive har Lauga-gyden været fredet siden den 16. september 1942, og Maymou-planteskolerne nord for lokaliteten siden den 10. november 2008. Lauga-gyden beskrives som et sted af naturskøn interesse, der strækker sig over 0,84 ha samt slottet af samme navn (1,35 ha).

Den gamle bydel i Bayonne er opført på listen over historiske og maleriske steder på mere end 39 ha. M

Baymou-planteskolerne dækker et areal på næsten 8 ha i Saint-Étienne-distriktet. De blev skabt i 1880 og nyder godt af et mikroklima tæt på det i Sydøstasien. De udgør en vinterhave og et center for gartneriproduktion.

Bayonne forbindes ofte med skinken af samme navn. I dag er [Bayonneskinke](#) beskyttet af en [BGB](#). De vigtigste kriterier for at gøre krav på appellationen er på den ene side et ret bredt udvalg af svineavlsområdet (22 departementer i et område, der spænder fra [Deux-Sèvres](#) til [Pyrénées-Orientales](#)).

Forarbejdet i Adour-dalen, skal skinken saltes med tørt salt i saltpanderne i Adour-bassinet og modningsperioden er mindst syv måneder.

Svinekød, og især [sort svinekød](#), ikke at forveksle med sort svinekød fra Bigorre, blev først indført i Baskerlandet i 1960'erne for at imødegå en alvorlig landbrugskrise. [Foehn](#), den tørre vind i regionen, tillader saltet at trænge ind i skinken under tørring.

I 1672 bemærkede [Louis de Froidour](#), at Soule-skinker blev kaldt *Bayonne-skinker*, fordi de blev eksporteret gennem havnen i Bayonne.

Bayonne er oprindelsen til introduktionen af [chokolade](#) i Frankrig, importeret af portugisiske jøder, der blev fordrevet af inkquisitionen i begyndelsen af det syttende århundrede.

I slutningen af det nittende århundrede havde byen 130 håndværkschokoladeproducenter. Denne tradition er fortsat, og syv håndværkere fortsætter med at lave mørk chokolade lokalt, der udmærker sig ved et højt kakaoindhold og en bitter smag.

Académie du chocolat, en forening, der kæmper for indflydelsen fra Bayonne-chokoladen, arrangerer hvert år på Kristi Himmelfartsdag, *gourmandisefestivalen*.